

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1449 Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος στέφεται στον Μυστρά αυτοκράτορας του Βυζαντίου.
1821 Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης αποβιβάζεται στην Καρδαμύλη της Μάνης για να προετοιμάσει την εξέγερση των υπόδουλων Ελλήνων.
1828 Φτάνει στο Ναύπλιο ο κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας.
1919 Το Εργατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα της Ελλάδος, αργότερα ΚΚΕ, κάνει την πρώτη ανοιχτή συγκέντρωσή του στην Αθήνα.
1948 Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ διαπιστώνει ότι οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις έχουν αποτύχει στην προσπάθειά τους να εξοντώσουν τις κομμουνιστικές δυνάμεις, επιδεικνύοντας «έλλειψη επιθετικού πνεύματος και κακή καθοδήγηση». Προτρέπει τον πρόεδρο Τρούμαν να αποστείλει στρατεύματα στην Ελλάδα και να αυξήσει την οικονομική βοήθεια.
1977 Δημοσιεύεται στην Πράγα η «Χάρτα '77», το μανιφέστο των αντικαθεστωτικών για το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην κομμουνιστική Τσεχοσλοβακία.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1706 Βενιαμίν Φραγκλίνος, αμερικανός πολιτικός και εφευρέτης. (Θαν. 17/4/1790)
1822 Ερρίκος Σλίμαν, γερμανός αρχαιολόγος. (Θαν. 26/12/1890)

ΘΑΝΑΤΟΙ

1884 Γκρέγκορ Μέντελ, τσέχος μονάχος, που ανακάλυψε τους νόμους της κληρονομικότητας. (Γεν. 20/7/1822)
1918 Γκέοργκ Κάντορ, γερμανός μαθηματικός, εισηγητής της θεωρίας των συνόλων (Γεν. 3/3/1845)
1993 Ντίτζι Γκιλέσι, αμερικανός τρομπιτίστας της τζαζ, από τους δημιουργούς του επαναστατικού μουσικού ρυθμού της δεκαετίας του '20 be-bop. (Γεν. 21/10/1917)

Ερρίκος Σλίμαν

Σημαντικός πρωτοπόρος στον τομέα της αρχαιολογίας, ο Γερμανός αρχαιολόγος Ερρίκος Σλίμαν (Heinrich Schliemann 6 Ιανουαρίου 1822 - 26 Δεκεμβρίου 1890) έγινε γνωστός για τις ανασκαφές του στην αρχαία Τροία και στις Μυκίνες. Οι ανακαλύψεις του βοήθησαν να καθιερωθεί ένα ιστορικό υπόβαθρο για τις ιστορίες και τους μύθους που τραγουδούν ο Όμηρος και ο Βιργίλιος. Μύθοι που γοήτευαν τον Σλίμαν από την παιδική του ηλικία.

Ο Σλίμαν γεννήθηκε στη πόλη Νούμπουκοφ του Μεκλεμβούργου Σβερίν. Επειδή η οικογένειά του ήταν φτωχή, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τις γυμνασιακές του σπουδές για να εργαστεί αρχικά σε παντοπωλείο. Τότε αποφάσισε να μεταβεί στη Βενεζουέλα για καλύτερη τύχη και επιβίβαστηκε σε πλοίο ως ναυτόπαις. Το πλοίο όμως ναυάγησε στη νήσο Κύπρο και ο Σλίμαν βρέθηκε στο χωριό Πύλα όπου μετά από πολλές στερήσεις κατάφερε να βρει δουλειά σε εμπορικό οίκο. Τότε του δόθηκε η ευκαιρία της συμπλήρωσης της μόρφωσής του μαθαίνοντας διάφορες ξένες γλώσσες.

Το 1848 ο Σλίμαν φθάνει στην Αγία Πετρούπολη ως αντιπρόσωπος εμπορικού γραφείου όπου και αναπτύσσει έντονη δραστηριότητα, με δικό του εμπορικό οίκο, ο οποίος κατά το 1854 του απέδιδε επίσιο εισόδημα 250.000 φράγκων. Θαυμάζοντας όμως από μικρός τις διάφορες ιστορίες της Ελληνικής Μυθολογίας και ιδιαίτερα τα αναφερόμενα στο Τρωικό πόλεμο, σπούδασε στη Πετρούπολη αρχαία και νέα ελληνική γλώσσα, και το 1859 επισκέπεται για πρώτη φορά την Ελλάδα. Το 1864 επανήλθε και αφού περιηγήθηκε διάφορα μέρη πέρασε στην Μικρά Ασία, φθάνοντας μέχρι την Ινδία, την Κίνα και την Ιαπωνία. Στη συνέχεια επέστρεψε στο Παρίσι όπου και σπούδασε επί διέτις αρχαιολογία. Το 1868 έρχεται για τρίτη φορά στην Ελλάδα οπότε και νυμφεύθηκε τη Σοφία Εγκαστρωμένου με την οποία απέκτησε την

Ανδρομάχη Σλίμαν (1871 - 1962), σύζυγο του Λέοντος Μελά και τον Αγαμέμνονα Σλίμαν (1878-1954), μετέπειτα πολιτικό.

Άρχισε την ανασκαφή της Τροίας, την ποδιάσημη της ζωής του, το 1870, μετά τις ανασκαφές του στην Ιθάκη, όπου αναζητούσε το παλάτι του Οδυσσέα. Στην Ιθάκη έφερε στην επιφάνεια αρκετές (20) τεφροδόχους, ένα θυσιαστικό εγχειρίδιο, ένα πύλινο ειδώλιο αρχαίας θεάς και άλλα μικρότερης σημασίας ευρήματα, αλλά όχι το ανάκτορο του Οδυσσέα. Έτσι, στράφηκε προς την αναζήτηση της Τροίας και έφυγε για την Τουρκία. Παρ' όλες τις ενδείξεις αρχαιολογικών ευρημάτων στο Μπουρνάμπασι, που θεωρείτο εκείνη την εποχή πιθανώς τόπος της Τροίας, εκείνος καθοδηγούμενος από τις ομηρικές αναφορές και το έντοτικό του στράφηκε στον λόφο του Χισαρλίκ. Ερχόμενος σε συμφωνία με τον Άγγλο ιδιοκτήτη της ανατολικής πλευράς του λόφου Φρανκ Κάλβερτ (Frank Calvert) - ο οποίος μάλιστα δεν του ζήτησε τίποτα σε αντάλλαγμα - ξεκίνησε αμέσως ανασκαφές, που του απέδωσαν τα ερείπια ενός ανακτόρου, αλλά όχι τα ευρήματα που αναζητούσε. Κατόπιν επέστρεψε στην Ελλάδα για να παντρευτεί τη Σοφία Εγκαστρωμένου και έφυγε πάλι για το Χισαρλίκ. Εκεί, με αντάλλαγμα τις πέτρες που ξέθαβε η ανασκαφή, οι Τούρκοι ιδιοκτήτες της δυτικής πλευράς του λόφου του επέτρεψαν να συνεχίσει την ανασκαφή στην ιδιοκτησία τους. Η παλινωδία των ιδιοκτητών, όμως, και η απροθυμία της τουρκικής κυβέρνησης να του δώσει επίσημη άδεια, οδήγησαν την ανασκαφή σε προσωρινή αποτυχία. Μετά από αρκετές προσπάθειες και αφού υποσχέθηκε τον μισό από τον θησαυρό που θα έβρισκε, οι ανασκαφές συνεχίστηκαν και στις 30 Μαΐου 1873 έκανε τη μεγάλη του ανακάλυψη: Ανάμεσα στα ευρήματα του χώρου που ανέσκαψαν προσωπικά ο Ερρίκος και η Σοφία -δίνοντας άδεια σε όλο το προσωπικό για να μη διαρρεύσει ευρύτερα το μυστικό- υπήρχαν μια ορειχάλκινη

ασπίδα, μια κύτρα, ένα αργυρό αγγείο, ένα ορειχάλκινο αγγείο, ένα χρυσό, δύο χρυσά κύπελλα, ένα μικρό κύπελλο από ήλεκτρο, δύο χρυσά διαδήματα, 56 χρυσά σκουλαρίκια και 8.750 χρυσά δαχτυλίδια και κουμπιά. Ο θησαυρός απεκρύβη και διασκορπίστηκε σε φίλους σε όλη την Ελλάδα, για να μην μπορεί να τον διεκδικήσει η τουρκική ή η ελληνική κυβέρνηση.

Ερχόμενος σε διάσταση με την τουρκική κυβέρνηση για την απόκρυψη των θησαυρών της Τροίας απευθύνθηκε στην ελληνική κυβέρνηση για να δεχθεί τους θησαυρούς που είχε οικειοποιηθεί, με αντάλλαγμα την άδεια της ανασκαφής των Μυκηνών. Η ελληνική κυβέρνηση αρνήθηκε κατ' αρχήν τον θησαυρό του Σλίμαν, αλλά του έδωσε την άδεια της ανασκαφής με την προϋπόθεση να παρακολουθείται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές. Τον Αύγουστο του 1876 ξεκίνησε την ανασκαφή του κοντά στην Πύλη των Λεόντων και σύντομα έφθασε στα ταφικά συμπλέγματα και την ανασκαφή του Ταφικού Περιβόλου Α'. Εξαιτίας της αφθονίας των χρυσών τέχνερνων που ανακάλυψε, θεώρησε πως είχε βρει τα σώματα του Αγαμέμνονα, της Κασσάνδρας, της Κλυταιμνήστρας και του Αίγισθου. Οι νεότεροι ερευνητές και αρχαιολόγοι άσκησαν δριμεία κριτική στον Σλίμαν για τις καταστροφικές μεθόδους του, συγκρινόμενες βέβαια με αυτές που έχει υιοθετήσει η σύγχρονη αρχαιολογική μέθοδος. Ωστόσο, πιστώνεται με τη δημιουργία μιας μεθόδου που ούτε καν υπήρχε στην εποχή του (την έρευνα με βάση τις αρχαίες πηγές), όσο και για το γεγονός ότι απέδειξε πως η ανασκαφή είναι κάτι περισσότερο από κυνήγι θησαυρού και ότι μπορεί να αποκαταστήσει τη γνώση για τους αρχαίους πολιτισμούς.

Ο Σλίμαν πέθανε στη Νάπολη και η σωρός του μεταφέρθηκε στην Αθήνα όπου τάφηκε σε μαυσωλείο που μοιάζει με αρχαίο ελληνικό ναό το οποίο σχεδίασε ο Ερνστ Τσίλλερ.

TALK OF THE CITY

Ο Γιώργος Χατζηβασιλης επιλέγει για σας «το ψυχογράφημα» του Αθηναϊκού Τύπου

Από τον Γιώργο Χατζηβασιλη

ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ

Από την εποχή που ο Φρανσουά Μιτεράν αποφαινόταν με κυνισμό ότι οι δεσμεύσεις των κομμάτων δεσμεύουν μόνο εκείνους προς τους οποίους απευθύνονται έχουν παρέλθει δεκαετίες. Για την Ελλάδα μάλιστα έχουν παρέλθει και δύο Μνημόνια - χωρίς ακόμα να είναι ορατή η έξοδος. Σήμερα, ενόψει των εκλογών της 25ης Ιανουαρίου, οι δεσμεύσεις είναι το ζητούμενο - και από τους δύο μονομάχους της κάλπης. Ποια πολιτική προτείνουν; Ποια

μέτρα; Ποιες θυσίες; Ποιες παροχές και για ποιους; Με ποιους θα κυβερνήσουν; Πώς θα διαπραγματευτούν με τους δανειστές; Με ποιο νόμισμα; Αντ' αυτών, ζούμε μία πολωτική υστερία χωρίς την παραμικρή δέσμευση και από τις δύο πλευρές: το ένα στρατόπεδο σπέρνει τον φόβο, το άλλο θερίζει τις θύελλες που προκαλούν οι αδέσποτες φωνές από το εσωτερικό του. Οι δύο πολιτικοί αρχηγοί οφείλουν να βγάλουν τα κόμματά τους από τον αυτόματο

πιλότο της πλώσης: ως τώρα λειτουργούν απλώς ως αντιπολίτευση ο ένας του άλλου - χωρίς να παίρνουν θέση για την επόμενη μέρα. Αλλά ο ελληνικός λαός δεν ενδιαφέρεται για τις θέσεις του κ. Τόλιου ούτε για τις θέσεις του κ. Γεωργιάδη. Ενδιαφέρεται για τις δεσμεύσεις των αρχηγών, προκειμένου να βγάλει τα συμπεράσματά του πριν από το ραντεβού με την κάλπη. Και βεβαίως ουδείς πιστεύει ότι με τον κ. Τσίπρα στην κυβέρνηση θα χορέψουν οι

αγορές πεντοζάλη. Οπως ουδείς πιστεύει ότι αν δεν επικρατήσει η Νέα Δημοκρατία στις κάλπες, επέρχεται αυτομάτως η καταστροφή και η επιστροφή στη δραχμή. Η χώρα επέζησε από τις διπλές εκλογές του 2012 - και θα επιζήσει και από τις εκλογές του 2015. Αρκεί τα κόμματα να σταματήσουν τους διαξιφισμούς και να αρχίσουν να δεσμεύονται: όχι για το τι θα πράξουν οι αντίπαλοι, αλλά για το τι θα πράξουν τα ίδια!